

روایت «تعادل» از تبیدن نبض جهان نفت تهدید و تنگه هرمز در سایه محاصره

صفحه ۳

رییس جمهور در بازدیدهای میدانی از وزارتخانه ها تاکید کرد حمله دشمن به مدرسه و دانشگاه برای مهار پیشرفت ایران

صفحه ۲

«تعادل» وضعیت بازارهای مالی را بررسی می کند
صعود
وال استریت
زیر سایه تنش ها

در نخستین ساعات معاملات روز سه شنبه، شاخص های آئی وال استریت بار دیگر رشد ملایمی را ثبت کردند؛ رشدی که نشان از مقاومت ادامه دار بازارهای سهام امریکادر... **صفحه ۲ را بخوانید**

چرا حفظ نیروی کار در جنگ، شرط نجات اقتصاد و بازسازی پس از بحران است؟

کارگران، بنگاه ها و دولت؛ مثلثی که سر نوشت اقتصاد را تعیین می کند

کلی ماندگار | در روزهایی که اقتصاد ایران زیر فشار همزمان جنگ، نااطمینانی، اختلال در زنجیره تأمین، تورم مزمن و کاهش قدرت خرید خانوارها قرار گرفته، بازار کار به نخستین میدان بروز بحران تبدیل شده است؛ میدانی که در آن، کارگران بیش از هر گروه دیگری در معرض پیامدهای مستقیم شوک های اقتصادی قرار دارند. در چنین شرایطی، تعدیل نیرو، تعلیق قراردادها، کاهش شیفت های کاری و ارجاع کارگران به بیمه بیکاری، به روندی نگران کننده تبدیل شده است؛ روندی که اگر مهار نشود، نه تنها معیشت میلیون ها خانوار را تهدید می کند، بلکه می تواند بنیان تاب آوری اقتصاد کشور را در میانه بحران و حتی در دوران بازسازی پس از...

یادداشت - ۴

مدیریت اقتصاد در دوران جنگ

اتاق ایران با توجه به قدمت ۱۴۰ ساله به این جمع بندی رسیده است که باید ستاد ویژه ای برای رسیدگی به مسائل اقتصادی در دوره دفاع مقدس مهینی و بساجتگ شوکت دهد تا بتواند موضوعات این دوره و موضوعات پس از جنگ را با مدیریت صحیح جیب و برود و همچنین اقداماتی که به حفظ اشتغال موجود، حفظ تولید و ویژه در حوزه کالاهای اساسی و افزایش تاب آوری کشور در مقابل این تجاویز برحمانه امکان می کند؛ ارنیال کند. در روزهای اول جنگ، اتاق ایران به منظور حمایت از برخی اقشار آسیب پذیر کشور، اعداد و ارقامی را با اتاق های استانی اختصاص داد. اقدام دیگری که در همین دوران اتفاق افتاد، بحث کمک به انتقال بیش از ۷۰۰ نفر از هموطنان عزیز کشور به ایران بود که در شرایط سختی در امارات متحده عربی نگهداری می شدند. با مشارکت بخش خصوصی و اتاق ایران این افراد به کشور برگشتند. واقع تلاش اتاق ها به عنوان محور، سازماندهی موضوعات اقتصادی در کشور را به عهده بگیرند. باید ارایه مشاوره های حقوقی به واحدها و بنگاه های داخلی که در مقابل شرکای بین المللی خود در شرایط خاصی قرار گرفتند را ضروری دانست. این واحدها در ایفای تعهدات خود به شرکای بین المللی دچار چالش شدند و باید به دوستان مان در این حوزه ها مشورت بدهیم تا بتوانند با حداقل آسیب از این شرایط خارج شوند. به هر حال برخی تعهدها و قراردادهای مدتی قابل اجرا نخواهند بود. در حال حاضر باید به عنوان یک پیکر واحد که اسمش ایران است در کنار هم باشیم. برخی به مهربی ها و مطالبات را باید بسته بندی کنیم و کنار بگذاریم و تنها به یک موضوع توجه کنیم و آن هم اقتدار ایران است. اقدامات و تجربیاتی که در تجاوز ۱۲ روزه شاهد بودیم. در آن دوران تسهیلات در حوزه واردات کالا برای تأمین کنندگان و صاحبان کسب و کار صورت گرفت. مباحث مربوط به استیمال تسهیلات بانکی، موضوعات بیمه ای و مالیات نیز نتایج خوبی در پی داشت. به هیچ عنوان تأمین کنندگان کالاهای اساسی اجازه ندادند کمبود در بازارهای ایران احساس شود. این در حالی است که در برخی کشورها با وجود اینکه جنگی وجود ندارد صف های بنزین شکل گرفت. مردم عزیز ایران از آگاهی بسیار فوق العاده ای برخوردارند؛ در شرایط سخت همه یک پیگیر می شوند. همان رفتاری که در جنگ ۱۲ روزه شاهد بودیم با یک شرایط متفاوت تری در این دفاع میهنی نیز به صورت پر رنگ تر اتفاق افتاد و دولت هم همراهی کرد و همه با هم از این شرایط سخت عبور خواهیم کرد.

تلاش دولت و بانک مرکزی برای مدیریت نقدینگی ادامه دارد حمایت از مردم بدون تورم

سید حمید حسینی در گفت و گویا «تعادل» بازار نفت و آینده پتروشیمی ایران را بررسی می کند

محاصره دریایی ایران ممکن نیست
ایران با تکیه بر موقعیت تنگه هرمز می تواند با دست پر تری وارد مذاکره شود

بازگرداندن قرار گرفتن در چنین شرایطی به ظرفیتهای مهم در سیاستگذاری نیاز دارد. زیرا از یک سو حمایت های اقتصادی نیاز به تزریق نقدینگی خواهد داشت و از سوی دیگر اگر این تزریق بدون مدیریت انجام شود می تواند

با وجود آنکه بر اساس گزارش های رسمی مرکز آمار و بانک مرکزی نرخ تورم کشور در اسفندماه سال گذشته صعودی شده و به ارقامی رسیده که می تواند زنگ خطر را برای اقتصاد ایران به صدا در بیاورد اما همزمان با توجه

بازگرداندن قرار گرفتن در چنین شرایطی به ظرفیتهای مهم در سیاستگذاری نیاز دارد. زیرا از یک سو حمایت های اقتصادی نیاز به تزریق نقدینگی خواهد داشت و از سوی دیگر اگر این تزریق بدون مدیریت انجام شود می تواند

بازگرداندن قرار گرفتن در چنین شرایطی به ظرفیتهای مهم در سیاستگذاری نیاز دارد. زیرا از یک سو حمایت های اقتصادی نیاز به تزریق نقدینگی خواهد داشت و از سوی دیگر اگر این تزریق بدون مدیریت انجام شود می تواند

بازگرداندن قرار گرفتن در چنین شرایطی به ظرفیتهای مهم در سیاستگذاری نیاز دارد. زیرا از یک سو حمایت های اقتصادی نیاز به تزریق نقدینگی خواهد داشت و از سوی دیگر اگر این تزریق بدون مدیریت انجام شود می تواند

بازگرداندن قرار گرفتن در چنین شرایطی به ظرفیتهای مهم در سیاستگذاری نیاز دارد. زیرا از یک سو حمایت های اقتصادی نیاز به تزریق نقدینگی خواهد داشت و از سوی دیگر اگر این تزریق بدون مدیریت انجام شود می تواند

یادداشت - ۱

بازار نفت در چند سکانس متفاوت

جنگ ها و بحران های نظامی به طور مستقیم و غیر مستقیم چه اثری در بازار نفت و سایر شاخص های اقتصادی گذاشته و این بازارها را به چه سمتی سوق می دهند؟ این پرسش

در شرایطی که جنگ امریکا و اسرائیل علیه ایران واکنش ایران به بستن تنگه هرمز تأثیر عینی و مستقیمی در بازارهای نفت داشته و اجد اهمیت زیادی است. آمارهای منتشر شده توسط نهادهای بین المللی نشان می دهد که تقاضای جهانی نفت طی ۶۰ سال گذشته (۱۹۶۵ تا امروز) رشد نسبتاً مستحرمی داشته و هر روز بالا و بالاتر رفته است. روندی که نشان دهنده نیاز کشورهای جهان به این ماده حیاتی است. این رشد تقاضا به اندازه ای پیش رفته که قبل از بحران اخیر در خاورمیانه به محدوده ۱۰۰ میلیون بشکه در روز رسیده بود. یعنی طبق داده های آژانس بین المللی انرژی (IEA)، بر خلاف تصورات ۱۰-۵ سال گذشته که مبتنی بر آن اعلام می شد تقاضای جهانی نفت به زودی افت کرده و نزولی می شود، در مسیر افزایش مستمر بوده است. کار به جایی رسیده که قبل از آغاز جنگ ایران و اسرائیل و امریکانه تنها نشانهای از کاهش تقاضا وجود نداشته بلکه این نیاز جهانی در حال رشد مستمر بوده است. حال تصور کنید که بحران اخیر چه شرایطی را برای تقاضای جهانی نفت ایجاد می کند؟ حتی با سناریوهای بسیار تهاجمی اقلیمی که بعضاً برخی کشورها ممکن است دنبال کنند و در آینده دور نیز کاهش تقاضای نفت بسیار بعید و در طولانی مدت متصور می شود. در کوتاه مدت و طی قرون پیش رو هیچ جایگزینی برای این ماده مهم انرژی را نمی توان متصور شد. حالا باید دید چه سناریوهای احتمالی پیش روی بازار نفت وجود دارد؟

۱) سناریوی سیاست های قبل از جنگ (Current Policies Scenario - خط آبی پررنگ) به عنوان واقع بینانه ترین سناریو فعلی به جز رخ دادهای شوکتزا (مانند جنگ در منطقه خاورمیانه) مطرح است. فرض کنید کشورها سیاست انرژی قبل از جنگ را ادامه می دادند (نه محدودیت سخت، نه تحول بزرگ) نتیجه چگونگی روندی این بود که تقاضای نفت تا ۲۰۵۰ همچنان بالای ۱۰۵-۱۰۰ میلیون بشکه در روز و حتی کمی بیشتر افزایش پیدا می کرد این سناریو با واقعیت های قبل از جنگ اخیر سازگار بود، پس از جنگ اخیر این روند تغییر کرده و تقاضای جهانی برای نفت بی شک اعداد و ارقام تاریخی را در می نوردد.

۲) سناریوی سیاست های اعلام شده (Stated Policies Scenario - خط مشکی) فرض کنید دولت های بخشی از تعهدات انرژی پاکي که اعلام کردند را، واقعاً اجرایی کنند (مانند به صورت کامل). نتیجه چین سناریویی این می شد که تقاضای نفت کمی کاهش پیدا می کرد و به حدود ۹۰ میلیون بشکه در روز تا ۲۰۵۰ سال می رسید یعنی کاهش نرم ۱۰ درصدی

۳) سناریوی انتشار صفر خالص (Net Zero ۲۰۵۰ - خط خاکستری تیره) این سناریو بسیار تهاجمی است و نیاز به انقلاب انرژی دارد. سیاست هایی مانند، جایگزینی خودروهای بنزینی با EV و کاهش شدید مصرف نفت در پتروشیمی، یا حذف نیروگاه های فسیلی نتیجه این سناریو نیز این خواهد بود که تقاضا باید تا ۲۰۵۰ به ۲۰-۲۰ میلیون بشکه در روز سقوط کند. با آغاز جنگ اخیر و بستن تنگه هرمز و سایر گزارهای موجود در خصوص افزایش نیاز کشورهای مختلف، این سناریو غیر واقعی خواهد بود و هیچ نشانه ای از عملی شدن آن وجود ندارد.

بنابراین جنگ ها با بحران های ژئوپلیتیک و همین طور سیاست های محدود کننده تولید OPEC که پس از ماجراجویی اخیر امریکا و بستن تنگه هرمز به دست ایران شکل گرفت یا تورم های سنگین جهانی تأثیر گذارترین موارد بر قیمت نفت در دورنمای آینده خواهند بود. اما ریسک کمبود عرضه به دلیل جنگ، کمبود سرمایه گذاری جهانی و خطرات ناشی از هر سناریوی کاهش تقاضا عمل کرده و بازار را بحران مواجه می کند. یعنی تقاضا بالا اما عرضه کم شده که در نتیجه قیمت نفت یا جهشی خیره کننده مواجه می شود. در شرایط فعلی تحلیلگران پیش بینی می کنند با رشد قیمت نفت به شرایط قبل از جنگ اخیر بسیار غیر محتمل خواهد بود و قیمت ها همچنان در اوج سیر می کنند.

نکته آخر اینکه اگر توافقی میان ایران و امریکا حاصل شود و نفت ایران به چرخه بازار باز گردد و تنگه هرمز هم باز شود، کمی مشکلات فعلی کم شده و بازار نوع خاصی از ثبات را تجربه می کند که ممکن است در آینده منجر به تعدیل نرخ های فعلی شود.

زهرا سلیمانی |
آینده بازار نفت پس از تنش های اخیر در خلیج فارس به چه سمت و سویی می رود؟ صنعت نفت و پتروشیمی ایران پس از حملات اخیر و وارد شدن برخی خسارات چگونه احیا می شود؟ تهدیدات ترامپ در ساره محاصره نفتی و دریایی ایران تا چه اندازه جدی است؟ اهرم فشار بستن تنگه هرمز تا چه اندازه می تواند به ایران برای تحقق مطالباتش کمک کند؟ در پی تشدید تنش های دریایی، تهدید امریکا به محاصره دریایی ایران و آسیب های وارد شده به زیرساخت های پتروشیمی، ابهاماتی در باره آینده صادرات انرژی و ثبات بازار داخلی مطرح شده است. سید حمید حسینی، رییس اتحادیه صادرکننده محصولات نفتی و پتروشیمی در گفت و گویا «تعادل» به پرسش های یاد شده در باره امکان پذیری محاصره دریایی، نقش تنگه هرمز در بازار انرژی، شرایط بازار جهانی نفت و زمان مورد نیاز برای احیای صنعت پتروشیمی پاسخ می دهد. به اعتقاد این تحلیلگر بستن تنگه هرمز به مراتب پیشتر از سایر عوامل از جمله بحث هسته ای، برای ایران بازدارندگی موثر ایجاد کرده است. حسینی با تکیه بر این عامل اعلام می کند ایران با تکیه بر این اهرم با دستستی پر تر وارد مذاکرات شده است.

در آغاز اگر موقف بحث را از وضعیت این روزهای بازار نفت آغاز کنیم، بستن تنگه هرمز چه اثری بر قیمت های جهانی گذاشته؟
با توجه به نفتی که از تنگه هرمز صادر می شد (۴۵۰ میلیون بشکه در روز) و در حدود ۴۵ روز گذشته، بستن تنگه هرمز باعث شده صادرات نفت و سایر گونه های انرژی در جهان کاهش داشته باشد و همین موضوع کمبود قابل توجهی در بازار ایجاد کرده است به طور طبیعی وقتی چندمدلیون بشکه نفت از بازار کم شود، قیمت بالا می رود. امروز هم (دوشنبه) که بازار نفت با قیمت های بالای صددلاری (۱۰۵ دلار) باز شد، این روند نشان می دهد که دوران نفت